

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 6Ps/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204745
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dalibor Miľan
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6723204745.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom Mgr. Daliborom Miľanom vo veci návrhu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX C. D., občana SR, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX C. D., t.č. umiestnený v Domove sociálnych služieb Terany, občana SR, zastúpený opatrovníčkou E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX E., t.č. bytom C. D. XX, XXX XX C. D., občiankou SR, zamestnaná v spoločnosti Hörnlein, k.s. Šahy, ako kontrolórka, takto

rozhodol:

I. E. B. B., nar. XX.XX.XXXX o b m e d z u j e v spôsobilosti na právne úkony tak, že:
-nie je spôsobilý robiť právne úkony majetkovo-právneho charakteru;
-nie je spôsobilý nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami v hodnote nad 20,- eur;
-nie je spôsobilý preberať dôchodok a vlastniť bankomatovú kartu;
-nie je spôsobilý na nakladanie a na správu nehnuteľného majetku;
-nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, orgánmi územnej samosprávy, pred finančnými inštitúciami a pred bankami;
-nie je spôsobilý udeliť informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a rozhodovať o svojom umiestnení v sociálnych a zdravotníckych zariadeniach.

II. Súd u s t a n o v u j e B. B., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka v osobe A. B., nar. XX.XX.XXXX na ochranu jeho práv a záujmov.

III. Opatrovník je p o v i n n ý a o p r á v n e n ý zastupovať B. B., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony.

IV. Opatrovník je p o v i n n ý vykonávať svoje práva a povinnosti riadne, dbať na pokyny súdu a vždy do 30.06. a do 31.12. každého roka predkladať správu o výkone funkcie opatrovníka.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Navrhovateľ – brat osoby, ktorej obmedzenia na právne úkony sa konanie týkalo, sa domáhal podaným návrhom doručeným súdu dňa 22.11.2023, obmedzenia spôsobilosti na právne úkony brata B. B., nar. XX.XX.XXXX.

2. B. B., ktorého obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa týkalo, sa k návrhu vyjadriť nevedel.

3. Súd na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného návrhu, výsluchom navrhovateľa, výsluchom osoby, ktorej obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa týkalo, výsluchom procesného

opatrovníka, výsluchom ošetrujúceho lekára G. H. F., správ od G. A. B., psychiatra vo Zvolene, oznámenia G. A. B. zo dňa 06.02.2024, súhlasu E. F., uznesenia 6Ps/5/2023-29 zo dňa 19.02.2024, lekárskej správy G. H. F. zo dňa 11.03.2024, správy o povesti obce Hontianske Tesáre zo dňa 11.03.2024, ako aj ďalších listinných dôkazov, zistil tento skutkový stav:

4. Navrhovateľ sa písomným návrhom domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony brata B. B., nar. XX.XX.XXXX. Uviedol, že lekárskou správou o zdravotnom stave zo dňa 09.11.2023 boli B. B. diagnostikované viaceré ochorenia. Podľa lekárskej správy trpí závažnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a v dôsledku ktorej nie je schopný robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomoval následky svojho konania. Tiež nie je schopný zabezpečovať si sám svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život, nevedomuje si následky svojho konania. Podľa názoru navrhovateľa jeho brat vzhľadom na závažné psychické ochorenie je schopný nakladať s finančnými prostriedkami maximálne do sumy 20,- eur. V závere uviedol, že jeho brat nie je schopný chápať význam základných právnych úkonov, dokonca nie je schopný sústavne a dôsledne zabezpečovať si starostlivosť o seba, svoje zdravie, výživu, nie je schopný spravovať svoj majetok. Pôvodne bol umiestnený v Domove sociálnych služieb vo Zvolene, avšak vzhľadom na nedovolené a neohlásené opúšťanie priestorov DSS sa rozhodol navrhovateľ, že požiadá o umiestnenie brata v DSS Terany.

5. S poukazom na uvedené skutočnosti žiadal, aby súd návrhu vyhovel s tým, že na pojednávaní po poučení zo strany sudcu upravil/modifikoval o konkrétne oblasti, ktorých sa obmedzenie spôsobilosti na právne úkony má týkať.

6. Opatrovníčka E. F. vo svojom prednese uviedla, že súhlasí s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony B. B. v rozsahu tak, ako to bolo upravené na pojednávaní navrhovateľom počas jeho výsluchu.

7. B. B. – osoba, ktorej návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony sa týkal, na otázku sudcu uviedol, že nevie z akého dôvodu, resp. prečo je na súde. V súčasnosti žije v DSS v Teranoch, pričom sem – tam sa chodí prejsť. Keď opustí priestory domova tak ide k bratovi. Na otázku prítomného ošetrujúceho lekára uviedol, že ho pozná, že sa s ním stretol v Teranoch, no nevedel uviesť koľkokrát. Následne po oboznámení sudcom, že brat menovaného podal návrh na obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony v takom rozsahu, že ak súd návrhu vyhovie, tak bude obmedzený na svojich právach tak, že bude môcť nakladať s finančnými prostriedkami maximálne v sume do 20,- eur, menovaný neuviedol nič. K návrhu ako takému sa vyjadriť bližšie nevedel.

8. Predvolaný ošetrujúci lekár G. H. F. uviedol, že ako ošetrujúci lekár pozná zdravotný stav menovaného, pričom jednoznačne prehlásil, že sa u neho jedná o mentálnu retardáciu stredne ťažkého až ťažkého stupňa z čoho vyplýva, že sú výrazne obmedzené jeho rozpoznávacie schopnosti, schopnosť vyhodnotiť nejakú situáciu, plánovať, logicky uvažovať. Pokiaľ mal možnosť pozorovať správanie sa menovaného, vzhľadom k tomu, že robí lekára v DSS Terany, ako psychiater, potvrdil, že menovaný nie je spokojný v tomto sociálnom zariadení, má tendenciu z tohto zariadenia odchádzať bez toho aby niekoho informoval o tom, že ide zo zariadenia preč, kam ide, o koľkej odchádza, kedy sa vráti a podobne. Takýmto svojim konaním spôsobuje určité problémy ošetrujúcemu personálu, ktorý ho potom nemá pod kontrolou, napriek tomu, že zariadenie nesie zodpovednosť za menovaného. Na otázku sudcu G. H. F. uviedol, že menovaný nie je spôsobilý robiť právne úkony majetkovo-právneho charakteru, nie je spôsobilý nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami v hodnote nad 20,- eur, nie je spôsobilý preberať dôchodok a vlastniť bankomatovú kartu, nie je spôsobilý na nakladanie a na správu nehnuteľného majetku, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, orgánmi územnej samosprávy, pred finančnými inštitúciami a pred bankami a taktiež nie je spôsobilý udeliť informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a rozhodovať o svojom umiestnení v sociálnych a zdravotníckych zariadeniach. Uvedené zodpovedá jeho zdravotnému – psychickému stavu.

9. Po poučení zo strany sudcu navrhovateľ priamo na pojednávaní dňa 18.04.2024 svoj návrh upravil tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti vydaného rozhodnutia.

10. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

11. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

12. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

13. Podľa § 231, písm. a) Civilného mimosporového poriadku (CMP), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

14. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

15. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

16. S poukazom na zhora citované zákonné ustanovenia, ako aj vykonané dokazovanie, mal súd za to, že návrh bol podaný dôvodne a preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

17. Súd zároveň uložil povinnosť ustanovenému opatrovníkovi vykonávať svoje práva riadne, dbať na pokyny súdu a vždy do 30.06. a do 31.12. každého roka predkladať správu o výkone funkcie opatrovníka.

18. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP, ktorý uvádza, že trovy dôkazov platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..